

การจัดการดูแลครอบครัวผู้ป่วยเรื้อรัง

ดร.วิภาพร สิทธิศาสตร์ ส.ค. (สาธารณสุขศาสตร์)

การเจ็บป่วยเรื้อรังกับครอบครัว

การเจ็บป่วยเรื้อรัง เป็นปัญหาสุขภาพ ที่อาจเกิดขึ้นได้กับ
มนุษย์ทุกคน และส่งผลกระทบต่ออย่างมาก
ต่อสถาบันครอบครัว

สถานการณ์และแนวโน้มการเจ็บป่วยเรื้อรัง

<https://www.youtube.com/watch?v=TvyyJLnqvs4>

สถานการณ์และแนวโน้มการเจ็บป่วยเรื้อรัง

อัตราการตาย โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

จำนวนการเสียชีวิตจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรังทั่วโลก
ไม่น้อยกว่า 36 ล้านคน

คิดเป็น ร้อยละ= 62

ประเทศไทย

มีการตายด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ร้อยละ= 75
หรือ 320,000 คน/ปี

มีอัตราการตายด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ชม. ละ 37 คน

สาเหตุการเสียชีวิต

1

(ร้อยละ 4.59)
ประมาณ 28,000 คน

โรคหลอดเลือดสมอง

2

โรคหัวใจขาดเลือด

3

โรคทางเดินหายใจ
อุดกั้นเรื้อรัง

4

โรคเบาหวาน

5

โรคความดันโลหิตสูง

ความหมายของการเจ็บป่วยเรื้อรัง (Chronic illness)

ภาวะที่ร่างกายมีความบกพร่องหรือเบี่ยงเบนไปจากปกติ
ที่ไม่สามารถกลับคืนสู่ภาวะปกติได้ด้วยการรักษาในระยะ
สั้น มีความก้าวหน้าของโรคเพิ่มขึ้น ต้องดูแลตนเอง
เพื่อคงไว้ซึ่งการทำหน้าที่และป้องกันความพิการ

(Dimond & Jones, 1983 อ้างถึงใน จินตนา วัชรสินธุ์, 2560)

ความหมายของการเจ็บป่วยเรื้อรัง (Chronic illness)

ภาวะความเจ็บป่วยทางร่างกายที่เกิดขึ้นติดต่อกันนานกว่า 3 เดือน
ใน 1 ปี หรือมีระยะเวลาการอยู่ในโรงพยาบาลต่อเนื่องมากกว่า 1 เดือน
ซึ่งอาจทำให้มีชีวิตรอดตามปกติหรือรุนแรงจนเสียชีวิต

(Caly, Ellerton & Ritchie, 1984 อ้างถึงใน จินตนา วัชรสินธุ์, 2560)

ความหมายของการเจ็บป่วยเรื้อรัง (Chronic illness)

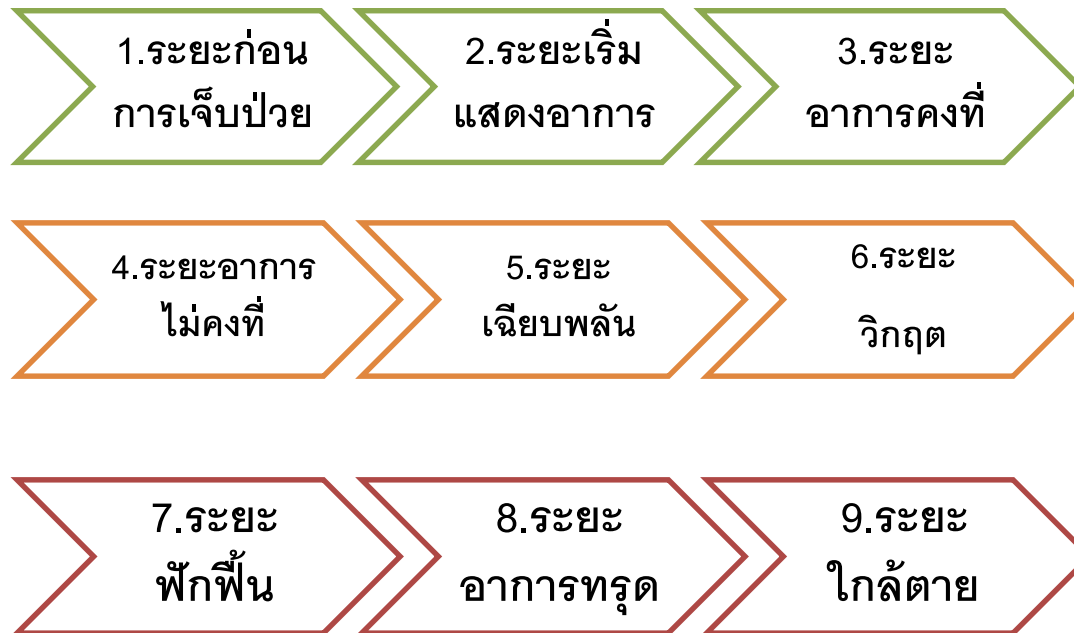
เป็นพยาธิสภาพ หรือความพิการที่เกิดขึ้นในบุคคล ไม่มีโอกาส
กลับคืนสู่ปกติ มีระยะเวลาของความก้าวหน้าของโรค มีอาการและ
อาการแสดงชัดเจน มีระยะสงบซึ่งอาการและอาการแสดงไม่ปรากฏ
แต่มีพยาธิสภาพซ่อนเร้นอยู่ภายใน บุคคลต้องเรียนรู้ ดูแลตนเอง
เพื่อป้องกันความก้าวหน้าและภาวะแทรกซ้อน ความพิการที่จะเกิด
ในอนาคต เวลาสำหรับการดูแลรักษาพยาบาลต้องไม่น้อยกว่า
30 วัน ที่เข้ารับการรักษานในโรงพยาบาล หรือ 90 วันของ
การรักษาและฟื้นฟูสภาพ

(สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ, 2537)

กระบวนการเจ็บป่วยเรื้อรัง

เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่ยาวนานทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและจิตวิญญาณของผู้ป่วย มีผลกระทบต่อตัวผู้ป่วยเอง ครอบครัว และชุมชนหรือสังคม ซึ่งผู้ป่วยและครอบครัวต้องปรับตัวและจัดการกับปัญหาการเจ็บป่วย ดูแลรักษา และฟื้นฟูสภาพตามกระบวนการเจ็บป่วยเรื้อรัง แบ่งออกเป็น 9 ระยะ ดังนี้

1 ระยะก่อนการเจ็บป่วย : Pre trajectory

ระยะที่บุคคลยังไม่มีอาการและอาการแสดงผิดปกติ หรือระยะก่อนการวินิจฉัยโรค แต่มีปัจจัยที่สำคัญของการเกิดโรคเรื้อรัง เช่น พันธุกรรม พฤติกรรมการดำเนินชีวิตประจำวัน หรือสิ่งแวดล้อมที่ทำให้เกิดโรคเรื้อรัง

ระยะนี้ควรให้ความสำคัญกับการป้องกันการเจ็บป่วย

2 ระยะเริ่มแสดงอาการ: Trajectory onset

เป็นระยะแรกของการตรวจและวินิจฉัยโรค ผู้ป่วยและครอบครัวจะประเมิณอาการที่ผิดปกติทั้งทางกาย จิตสังคม ของสมาชิกครอบครัว แสวงหาวิธีรักษา และปรึกษาแพทย์

3 ระยะอาการคงที่ : Stable

เป็นระยะที่อาการของโรคไม่รุนแรง การเจ็บป่วยและอาการสงบ จากการช่วยเหลือดูแลจากบุคลากรทางสุขภาพที่มีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้ป่วยควบคุมโรคและจัดการอาการเจ็บป่วยได้ โดยไม่จำเป็นต้องเข้ารับการรักษานในสถานบริการ
ครอบครัวมีบทบาทสำคัญ ในการปรับวิถีชีวิตตามข้อจำกัดของการเจ็บป่วย

4 ระยะเวลาอาการไม่คงที่ : Unstable

เป็นระยะที่เริ่มมีอาการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่อาการน้อยถึงอาการหนัก การดูแลรักษาตามแผนเดิมไม่สามารถควบคุมและจัดการกับอาการผิดปกติหรือความเจ็บป่วยได้

ต้องมีการปรับแผนการรักษา ครอบครัวต้องมีบทบาทในการดูแลผู้ป่วยอย่างเคร่งครัด

5 ระยะเฉียบพลัน: Acute

เป็นระยะที่การเจ็บป่วยรุนแรงขึ้น จนบุคคลไม่สามารถจัดการ
ดูแลรักษาตนเองที่บ้านได้ จึงจำเป็นต้องเข้ารับการรักษา
ที่สถานบริการทางสุขภาพ

****ครอบครัว มีหน้าที่จัดการดูแลผู้ป่วย
และขณะเดียวกันต้องปรับสมดุลของครอบครัว****

6 ภาวะวิกฤต: Crisis

การเจ็บป่วยอยู่ในขั้นรุนแรง ชีวิตตกอยู่ในอันตราย ต้องการ
การดูแลรักษาเพื่อช่วยชีวิตและช่วยให้อาการทุเลาลง ระยะนี้
ต้องพึ่งพาบุคลากรทางการแพทย์สูง

****ครอบครัว ต้องตัดสินใจในการดูแลรักษา
ในขณะที่ผู้ป่วยต้องรักษาในโรงพยาบาล****

7 ระยะเวลาพักฟื้น: Comeback

หลังจากผ่านระยะวิกฤตแล้วผู้ป่วยจะเริ่มฟื้นตัว และต้องการ
การฟื้นฟูร่างกายและจิตใจ เพื่อดำรงไว้ซึ่งศักยภาพในการ
ดำรงชีวิตประจำวัน ผู้ป่วยต้องปรับวิถีชีวิตใหม่

****ครอบครัว จะมีส่วนช่วยมากทั้งด้านการสนับสนุน
การกระตุ้น ให้กำลังใจ ความรัก/ความเอาใจใส่ ****

8 ระยะที่อาการทรุดลง: Downward

การดำเนินโรคเข้าสู่ระยะสุดท้าย เป็นระยะที่มีการเสื่อมถอยของร่างกายและจิตใจ โดยที่อาการของผู้ป่วยอาจทรุดลงอย่างช้าๆ หรือรวดเร็วขึ้นอยู่กับลักษณะการเจ็บป่วย อาจมีความพิการเพิ่มขึ้น การรักษาโรคไม่ได้ผล อาจต้องเปลี่ยนมาเป็นการประคับประคอง

ครอบครัว มีความตึงเครียดสูง ต้องการข้อมูลในการตัดสินใจ พยาบาลต้องดูแลอย่างเข้าใจ

9 ระยะเวลาใกล้ตาย: Dying

ช่วงเวลาสุดท้ายของชีวิต อาจใช้เวลาเป็นวันหรือสัปดาห์
ก่อนเสียชีวิต

****ระยะนี้เป็นการดูแลระดับประคองผู้ป่วยและครอบครัว
และช่วยเหลือครอบครัวโดยเตรียมพร้อมครอบครัว เพื่อ
การจากไปของผู้ป่วยหรือเตรียมพร้อมการตายอย่างสงบ
และมีศักดิ์ศรี****

ผลกระทบของการเจ็บป่วยเรื้อรังต่อครอบครัว

ด้านสุขภาพกาย (Physical health)

- การปรับบทบาทหน้าที่ครอบครัว
- ปรับเรื่องอาหารให้เหมาะสมกับโรค
- ผู้ดูแลให้เวลากับการดูแลผู้ป่วยมาก นอนน้อย
เหนื่อยล้า ไม่ดูแลสุขภาพตนเอง

ผลกระทบของการเจ็บป่วยเรื้อรังต่อครอบครัว

ด้านสุขภาพทางจิตอารมณ์ (Psycho-emotional health)

1. ภาวะเศร้าโศกสูญเสีย
2. ภาวะเครียดและวิตกกังวล
3. ภาวะซึมเศร้าและแยกตัว
4. ความเป็นภาระ
5. ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองลดน้อยลง

ผลกระทบของการเจ็บป่วยเรื้อรังต่อครอบครัว

ด้านสุขภาพทางสังคม (Social health)

1. ความสัมพันธ์ในครอบครัว
2. ภาวะสูญเสียภาพลักษณ์
3. การถูกตีตรา

ผลกระทบของการเจ็บป่วยเรื้อรังต่อครอบครัว

ด้านสุขภาพทางจิตวิญญาณ (Spiritual health)

1. หมดหวัง
2. เป้าหมายชีวิต
3. ความรักความผูกพัน

ผลกระทบของการเจ็บป่วยเรื้อรังต่อครอบครัว

ภาวะสูญเสียพลังอำนาจ (Powerless)

1. ไม่สามารถควบคุมตัวเองในการดูแลตนเอง
2. ขาดการแสวงหาความรู้ความเข้าใจเรื่องต่างๆ
3. ใช้วิธีแก้ปัญหาไม่เหมาะสม พึงพาสิ่งเสียดัด

ผลกระทบของการเจ็บป่วยเรื้อรังต่อครอบครัว

เศรษฐกิจของครอบครัว (Family economy)

- ค่าใช้จ่ายจากบทบาทที่เปลี่ยนแปลง
- ค่ารักษา
- ค่าเดินทาง
- ค่าอาหาร
- ค่าจ้างผู้ดูแล
- ฯลฯ

การจัดการดูแลผู้ป่วยเรื้อรัง

ความท้าทายที่สำคัญในการจัดการดูแลการเจ็บป่วยเรื้อรัง คือ
“สมรรถนะของบุคลากรทางสุขภาพ” 5 สมรรถนะคือ

(WHO,2005)

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครอบครัว ภาวะสุขภาพ และการเจ็บป่วย

มี 8 ระยะ คือ

1. ระยะการส่งเสริมสุขภาพ
2. ระยะประเมินอาการของการเจ็บป่วย
3. ระยะแสวงหาวิธีการดูแลรักษา
4. ระยะส่งสมาชิกครอบครัวเข้ารับการรักษาในสถานบริการสุขภาพ
5. ระยะตอบสนองความเจ็บป่วยเฉียบพลันโดยผู้ป่วยและครอบครัว
6. ระยะปรับตัวต่อการเจ็บป่วยเรื้อรังและพักฟื้น
7. ระยะการเตรียมการตายของสมาชิกครอบครัวที่ป่วยระยะสุดท้าย
8. ระยะจัดระบบครอบครัวใหม่ เป็นระยะหลังการสูญเสียสมาชิกครอบครัว

องค์ความรู้ที่เป็นฐานคิดการพยาบาลครอบครัว ที่มีสมาชิกเจ็บป่วยเรื้อรัง: แนวคิดระบบครอบครัว

ทฤษฎีระบบครอบครัว เป็นทฤษฎีที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง
ในการทำความเข้าใจกับ ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวกับระบบย่อยภายในครอบครัว
และครอบครัวกับระบบอื่นภายนอกครอบครัว

พัฒนามาจากทฤษฎีระบบ (General System Theory) โดยลัทธิ กอน เบอ
ธาแลนฟี (Lugwig von Bertalanffy) สำหรับทฤษฎีระบบครอบครัวนี้พัฒนาขึ้น
โดยนักครอบครัวบำบัด ที่มีการประยุกต์ทฤษฎีระบบ และมีการสร้างกรอบแนวคิดอื่นๆ
ในการศึกษาความสัมพันธ์ในครอบครัวจากทฤษฎีระบบครอบครัวอีกด้วย

(รจจา ภูไพบูลย์ ,2541)

องค์ความรู้ที่เป็นฐานคิดการพยาบาลครอบครัว ที่มีสมาชิกเจ็บป่วยเรื้อรัง: แนวคิดระบบครอบครัว

คุณสมบัติของครอบครัว

1. ครอบครัวเป็นระบบเปิดทางสังคมและวัฒนธรรม
2. ครอบครัวมีความเป็นพลวัตร
3. ครอบครัวมีขอบเขต
4. ครอบครัวมีการสื่อสาร
5. ครอบครัวมีการจัดระบบภายใน
6. ครอบครัวมีข้อตกลงร่วมกันหรือข้อปฏิบัติ

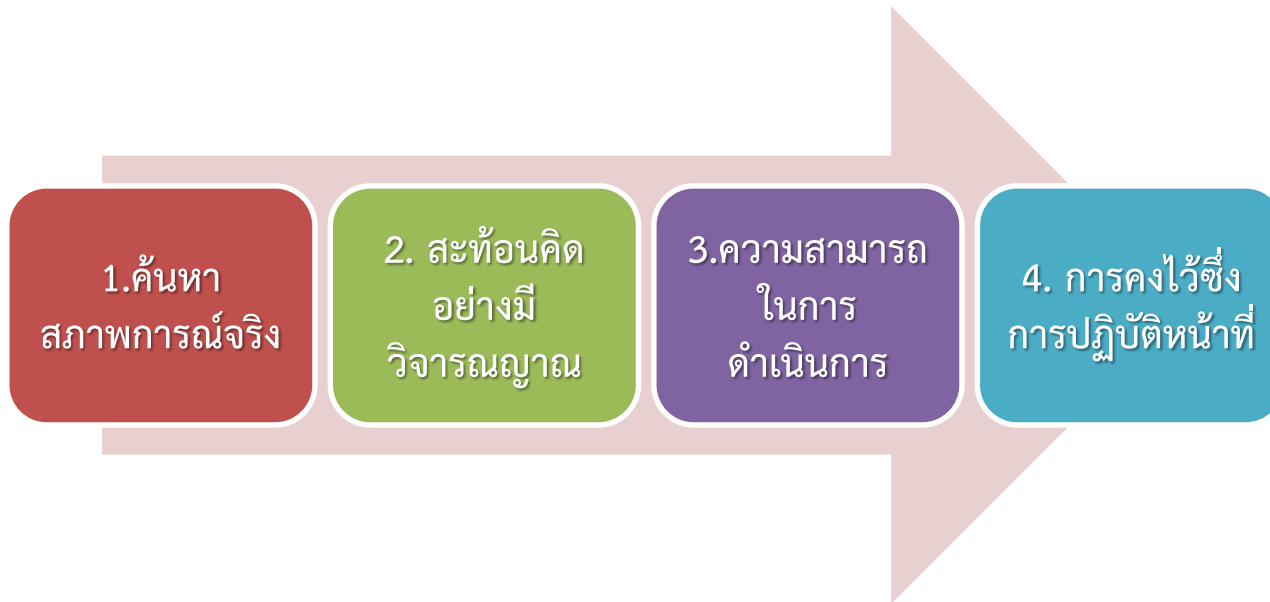
การประยุกต์แนวคิดระบบครอบครัวในการพยาบาลครอบครัว ที่มีสมาชิกเจ็บป่วยเรื้อรัง

1. ระบบครอบครัวเป็นส่วนหนึ่งของระบบใหญ่และมีหลายระบบย่อย
2. ครอบครัวเป็นหน่วยรวมที่ใหญ่กว่าการรวมของหน่วยย่อย
3. การเปลี่ยนแปลงของสมาชิกคนหนึ่งในครอบครัวกระทบต่อสมาชิกครอบครัวทั้งหมด
4. ครอบครัวมีศักยภาพในการสร้างความสมดุลระหว่างการเปลี่ยนแปลงและความคงที่
5. พฤติกรรมของสมาชิกครอบครัวสามารถเข้าใจได้ด้วยมุมมองความสัมพันธ์แบบย้อนกลับ

แนวคิดพลังอำนาจครอบครัว

กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ 4 ขั้นตอน

** พยาบาลควรช่วยเสริมสร้างพลังอำนาจแก่ครอบครัว โดยสนับสนุนข้อมูล ความรู้ จัดการดูแลที่จำเป็น ลดความเครียดของครอบครัว สนับสนุนการตัดสินใจ เน้นสัมพันธภาพเพื่อความไว้วางใจ**

แนวคิดความเชื่อเกี่ยวกับการเจ็บป่วย

ความเชื่อด้านสุขภาพ ประกอบด้วย การรับรู้ 4 ด้าน

** ความเชื่อด้านสุขภาพทั้งด้านบวกและด้านลบ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมดูแลสุขภาพ เนื่องจากมีความสำคัญต่อพฤติกรรมสุขภาพ**

ตัวอย่างความเชื่อเกี่ยวกับการเจ็บป่วย

* มารดาเชื่อว่า วัคซีนบีซีจี จะช่วยป้องกันวัณโรคสำหรับบุตร
จึงพาบุตรไปรับวัคซีน

* ยายเชื่อว่า ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพเพื่ออยู่ดูแลหลาน
ที่ตนรัก

* บางคนเชื่อว่า ตนเองสุขภาพดี จึงไม่ตรวจสุขภาพประจำปี

** ให้ความสำคัญกับทุกความเชื่อของผู้ป่วยและครอบครัว เพราะทุก
ความเชื่อมีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพของบุคคลและครอบครัว และความ
เชื่อต่างกันมักจะทำให้เกิดความขัดแย้ง มีผลต่อการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพ **

รูปแบบความเชื่อเกี่ยวกับการเจ็บป่วย

1. ความเชื่อที่ส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จ

- เพิ่มทางเลือกในการแก้ปัญหา
  - เคารพความเชื่อและศักยภาพของแต่ละบุคคล
- **เชื่อว่าการดูแลการเจ็บป่วยเป็นภารกิจของครอบครัว...**

2. ความเชื่อที่ขัดขวางหรือจำกัดความสำเร็จ

- เป็นอุปสรรคขัดขวางการเยียวยาหรือการหาย หรือความเชื่อทางลบ

รูปแบบการพยาบาลตามความเชื่อความเจ็บป่วย

- ขั้นตอนที่ 1 การสร้างบริบทของครอบครัวเพื่อการเปลี่ยนแปลงความเชื่อ
- ขั้นตอนที่ 2 การประเมิน ค้นหา แยกแยะความเชื่อเกี่ยวกับความเจ็บป่วย
- ขั้นตอนที่ 3 การปรับเปลี่ยนความเชื่อที่เป็นอุปสรรคต่อการเปลี่ยนแปลง
- ขั้นตอนที่ 4 การแยกแยะความแตกต่างของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

**พยาบาลต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับความเชื่อของการเจ็บป่วย ไม่ตัดสินความเชื่อและการปฏิบัติของผู้ป่วยว่าถูกหรือผิด แต่จะยอมรับความแตกต่าง และออกแบบการบำบัดทางการพยาบาลให้เหมาะสมกับความเชื่อ....

บทบาทพยาบาลในการดูแลครอบครัว

1. ให้การพยาบาลแก่ครอบครัวโดยตรง
2. มีความเชี่ยวชาญในการสอนและแนะนำ
3. มีความสามารถในการให้คำปรึกษา
4. รวบรวมข้อมูลเพื่อการออกแบบและจัดทำฐานข้อมูลการดูแลครอบครัว
5. ประสานความร่วมมือกับครอบครัวและแหล่งประโยชน์ในชุมชน

บทบาทพยาบาลในการดูแลครอบครัว

6. จัดระบบบริการการดูแลสุขภาพที่บ้าน
7. มีความสามารถด้านการวิจัย
8. มีคุณสมบัติในการเป็นผู้นำทางคลินิกและวิชาชีพ
9. ทำงานร่วมกันกับครอบครัว
10. เป็นผู้ที่มีทักษะในการตัดสินใจอย่างมีจริยธรรมและคุณธรรม

กระบวนการประยุกต์หลักฐานเชิงประจักษ์ในการพยาบาลครอบครัว

7 ขั้นตอน

1. ขั้นเตรียมการหรือขั้นกำหนดปัญหา
2. ขั้นวิเคราะห์ความเที่ยงตรง
3. ขั้นประเมินเปรียบเทียบ
4. ขั้นตัดสินใจเลือก
5. ขั้นตอนอกแบบการบำบัดการพยาบาล
6. ขั้นปฏิบัติการ
7. ขั้นประเมินผล

กระบวนการประยุกต์หลักฐานเชิงประจักษ์ในการพยาบาลครอบครัว

ขั้นตอน 1 เตรียมการหรือขั้นกำหนดปัญหา

ใช้ เครื่องมือ PICOS ในการกำหนดปัญหาที่จะปรับเปลี่ยน

P= Population or Patient, Problem (ปัญหา ประชากร ผู้ป่วย)

I = Interventions or factors (การปฏิบัติการ)

C= Comparison or intervention (เปรียบเทียบ)

O= Outcome (ผลลัพธ์)

S= Study Type (ชนิดการรักษา)

กระบวนการประยุกต์หลักฐานเชิงประจักษ์ในการพยาบาลครอบครัว

P= (ปัญหา ผู้ป่วย) เด็ก 8 ปีไม่สามารถใช้ยารักษาหอบหืดด้วยตนเอง

I = (การปฏิบัติการ) สอนเทคนิคการใช้ยาในเด็ก

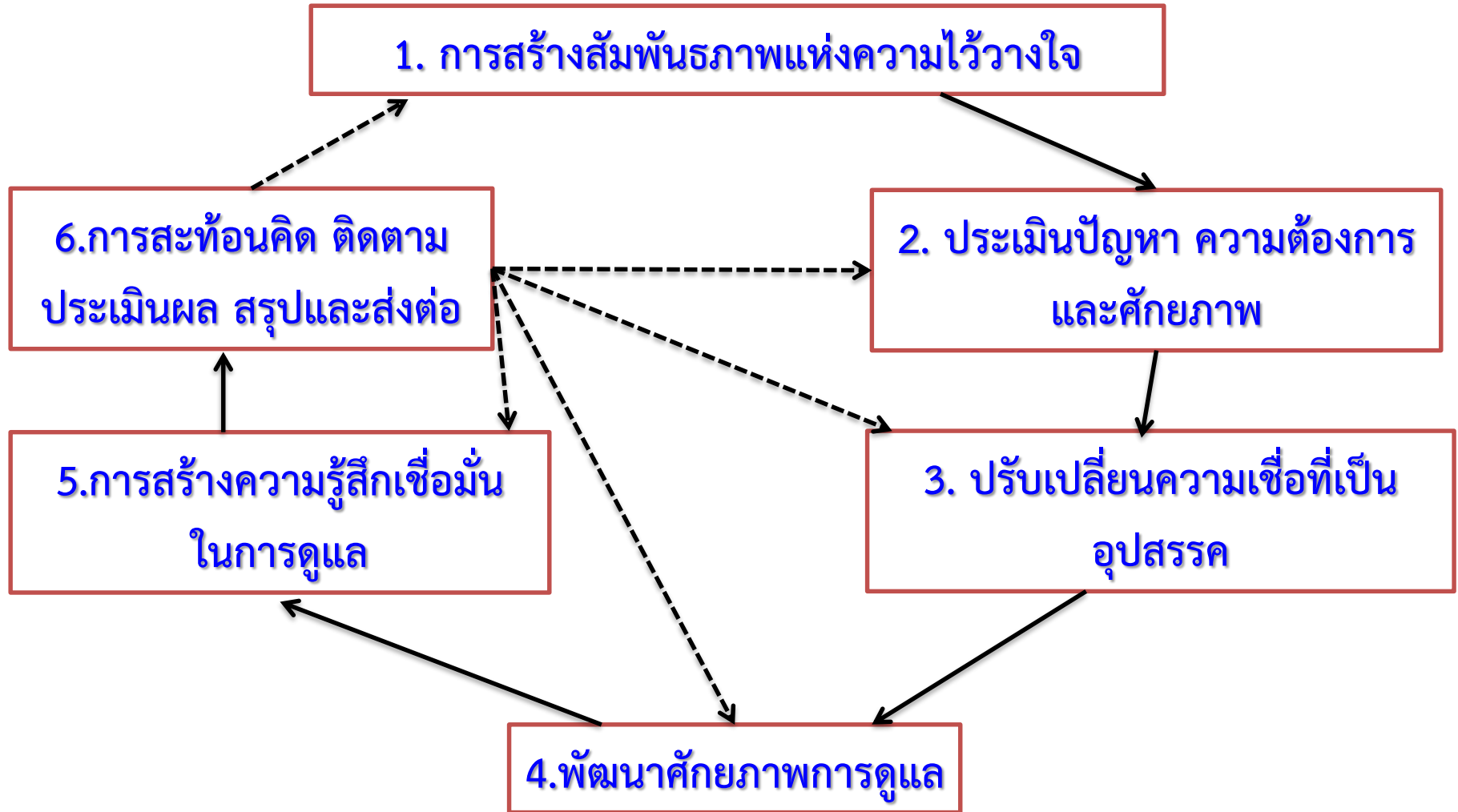
C= (เปรียบเทียบ) การสอนการใช้ยาแก่บิดามารดา

O= Outcome (ผลลัพธ์) การมีส่วนร่วมของบิดามารดากับ
ความสามารถในการใช้ยาในเด็ก

S= Study Type (ชนิดการรักษา) การศึกษาเชิงทดลอง

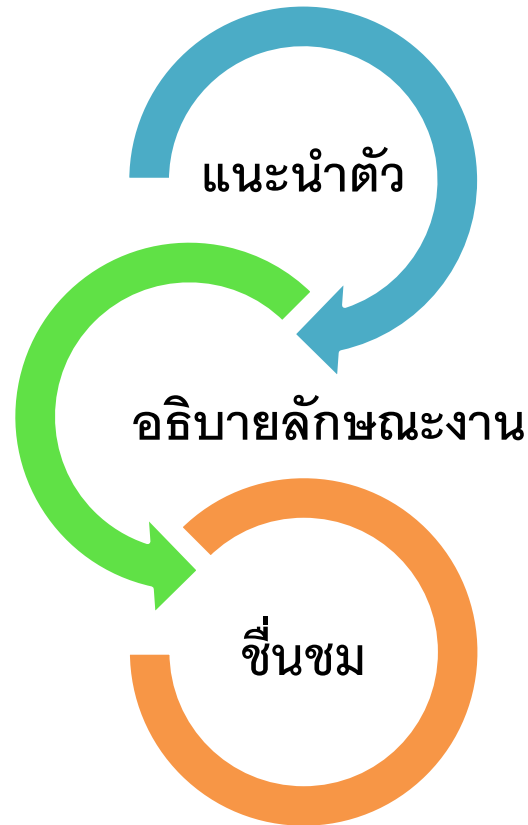
การประยุกต์รูปแบบการบำบัดการพยาบาลครอบครัวที่มีสมาชิกป่วยเรื้อรัง

การประยุกต์รูปแบบการบำบัดการพยาบาลครอบครัวที่มีสมาชิกป่วยเรื้อรัง

1. การสร้างสัมพันธภาพแห่งความไว้วางใจ

การประยุกต์รูปแบบการบำบัดการพยาบาลครอบครัวที่มีสมาชิกป่วยเรื้อรัง

2. ประเมินปัญหา ความต้องการและศักยภาพ

2.1 เขียน family Genogram

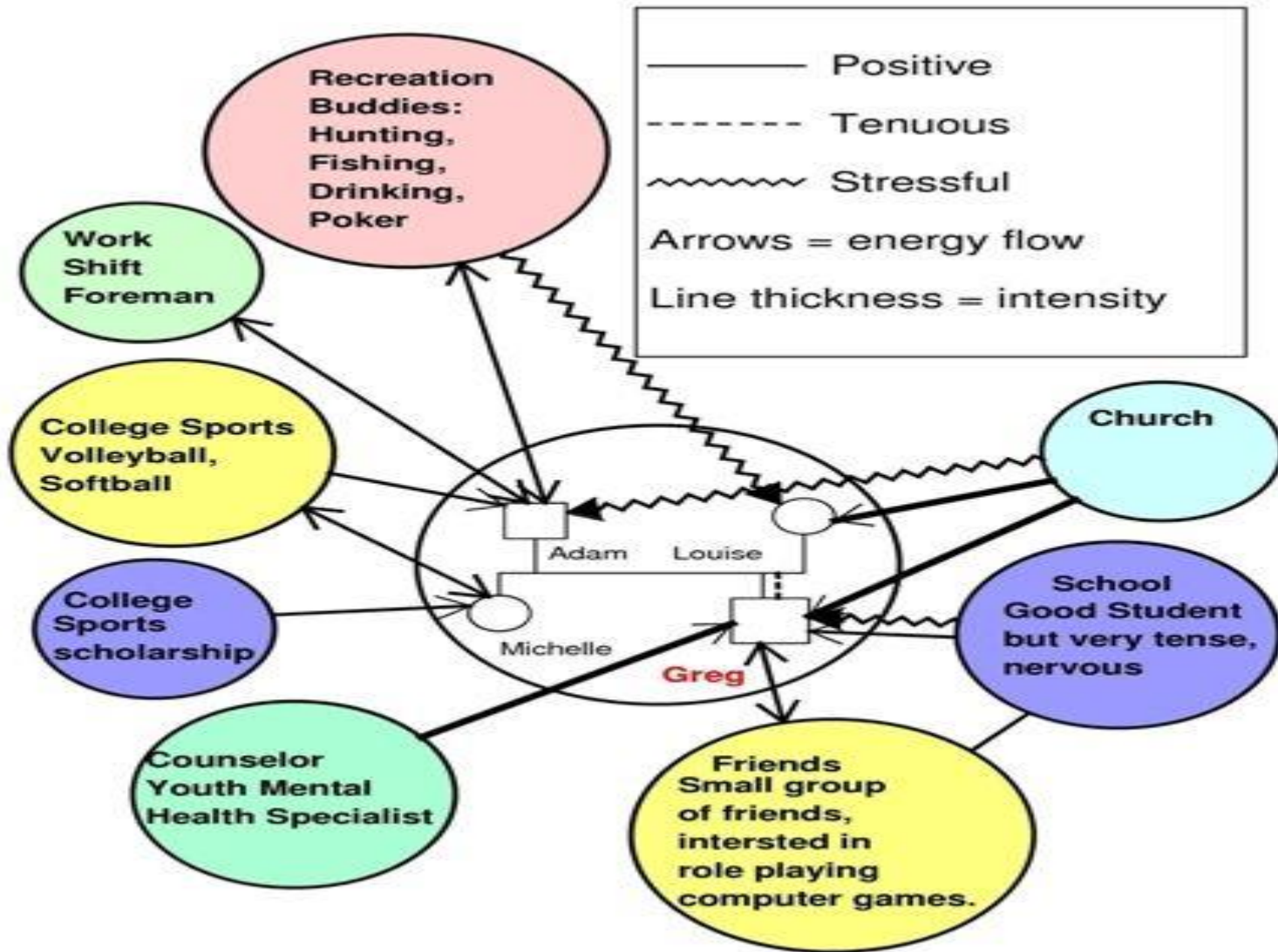
2.2 เขียน family attachment

2.3 เขียนความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวระบบภายนอกหรือสิ่งแวดล้อม
(Family ecomap)

2.4 การประเมินปัญหาเกี่ยวกับการเจ็บป่วยและการจัดการดูแล
การเจ็บป่วย

https://www.youtube.com/watch?v=OZ_aoeMfq_w

การประยุกต์รูปแบบการบำบัดการพยาบาลครอบครัวที่มีสมาชิกป่วยเรื้อรัง

การประยุกต์รูปแบบการบำบัดการพยาบาลครอบครัวที่มีสมาชิกป่วยเรื้อรัง

3. ปรับเปลี่ยนความเชื่อที่เป็นอุปสรรค

- 3.1 การเชื่อเชิญให้ผู้ป่วยและครอบครัวเล่าความคิด
- 3.2 กระตุ้นให้ครอบครัวถามคำถามในประเด็นอื่นที่ยังไม่ได้คุยกัน
- 3.3 การชี้ให้เห็นถึงความไม่สัมพันธ์กันระหว่างความเชื่อกับการปฏิบัติของผู้ป่วย
- 3.4 การให้ข้อมูลที่จำเป็น
- 3.5 การเขียนไดอะแกรมความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อ ความรู้สึก พฤติกรรมของผู้ป่วยและครอบครัว
- 3.6 การใช้คำถามมหัศจรรย์

การประยุกต์รูปแบบการบำบัดการพยาบาลครอบครัวที่มีสมาชิกป่วยเรื้อรัง

4. พัฒนาศักยภาพการดูแล

- 4.1 การร่วมมือกับครอบครัวออกแบบวางแผนกิจกรรมการดูแลผู้ป่วย
- 4.2 การฝึกทักษะที่ซับซ้อนเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยเรื้อรังให้กับครอบครัว
- 4.3 การฝึกทักษะการตอบสนองทางอารมณ์ของผู้ป่วยและครอบครัว
  - 4.3.1 ลดความเครียด ส่งเสริมความมีคุณค่าในตนเอง
  - 4.3.2 ฝึกทักษะการสื่อสารในสถานการณ์ที่ยุ่งยากของครอบครัว
  - 4.3.3 ฝึกทักษะการจัดการความโกรธ
  - 4.3.4 การจัดการความรู้สึกลบ
  - 4.3.5 การจัดการกับภาวะซึมเศร้า
- 4.4 การให้คำชื่นชมในจุดแข็งและศักยภาพของครอบครัว

การประยุกต์รูปแบบการบำบัดการพยาบาลครอบครัวที่มีสมาชิกป่วยเรื้อรัง

5. การสร้างความรู้สึกเชื่อมั่น ในการดูแล

5.1 การสำรวจความเปลี่ยนแปลง

5.2 การประเมินความเปลี่ยนแปลง

5.3 การเชื่อเชิญให้อธิบายการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

5.4 การประเมินความสำเร็จในการจัดการดูแลความเจ็บป่วยเรื้อรัง

5.5 การฉลองความเปลี่ยนแปลง

5.6 การประสานความร่วมมือกับบุคลากรสุขภาพอื่นๆ

การประยุกต์รูปแบบการบำบัดการพยาบาลครอบครัวที่มีสมาชิกป่วยเรื้อรัง

6. การสะท้อนคิด ติดตาม ประเมินผล สรุปและส่งต่อ

* ทำกระบวนการนี้ร่วมกับครอบครัว และกลับมาสะท้อนตนเองกับทีมงาน**

THANKS

A group of hands holding up large letters to spell out 'THANKS'. The letters are in various colors: 'T', 'H', 'N', and 'S' are blue; 'A' is yellow; and 'K' is black. The hands are positioned below each letter, holding them up against a white background.